

Til
Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004, DEP

0030 OSLO

Vår fil: B12-GC004
Vårt arkiv: 402
Saksbeh: GC

Oslo, 20.01.12

Høring - Endring i forskrift til tjenestemannsloven

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) viser til at det 22.november 2011 ble sendt ut høringsbrev fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) med forslag om endring i forskriften til tjenestemannsloven. Høringsfristen var 31. desember 2011, men FFO har etter nærmere avtale med Espen Gaard i FAD, fått anledning til å ettersende sine synspunkter.

FFOs SYNSPUNKTER:

FFOs synspunkter på Traineeprogrammet og de ulike forslagene som drøftes i høringsbrevet med endring i forskriften til tjenestemannsloven, kan oppsummeres i følgende punkter:

- *FFO mener de statlige traineeordningene må utvides til å gjelde flere, og at staten aktivt må markedsføre disse ordningene overfor landets kommuner og fylkeskommuner.*
- *FFO støtter at det gis hjemmel for midlertidig ansettelse når det gjelder plasser i Traineeprogrammet til personer med nedsatt funksjonsevne.*
- *FFO støtter forslag til § 9, som skal sikre at blant kvalifiserte søkere skal minst en person med nedsatt funksjonsevne innkalles til konferanse.*
- *FFO mener at § 9 annet ledd må opprettholdes slik at personer med nedsatt funksjonsevne kan tilsettes selv om det finnes bedre kvalifiserte søkere, men at dette ikke lenger knyttes til om søker enten er eller blir uten arbeid og at punkt a, b og c i nåværende forskrift § 9 fjernes.*

Traineeprogrammet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Situasjonen på arbeidsmarkedet for funksjonshemmede er vanskelig. I 2010 sa hele 78.000 funksjonshemmede at de ønsket seg jobb. FFO har lenge etterlyst langt mer aktiv handling fra myndighetenes side for å oppnå større deltakelse i arbeidslivet fra funksjonshemmede og kronisk syke.

FFO har derfor vært pådriver for og støttet den type tiltak som man finner i Traineeprogrammet. Dette programmet gir mulighet for dem med høyere utdanning

og nedsatt funksjonsevne til å få etablert seg i arbeidslivet. De to traineeprogrammene som til nå er gjennomført i statlig regi er begge evaluert som svært vellykkede.

En av de mest positive erfaringene knyttet til programmene er den høye søkermassen som har vært til et relativt begrenset antall traineeplasser. FFO mener imidlertid ambisjonsnivået i forbindelse med det nylig igangsatte Traineeprogrammet kunne vært betydelig høyere. Sett i lys av de positive erfaringene fra de gjennomførte programmene, burde det vært rom for et langt høyere antall enn de 33 stillingene som nå ligger inne i programmet.

FFO mener staten bør markedsføre sine traineeprogrammer mer aktivt overfor både kommunesektoren og privat sektor, og gjennom ulike virkemidler stimulere til at flere sektorer og arbeidsgivere igangsetter slike programmer. Om volumet på disse ordningene skal økes, må flere arbeidsgivere i årene framover bidra. Slik det blir påpekt i høringsbrevet vil man også kunne oppnå en lærings- og utviklingseffekt internt i de virksomhetene som er med i programmet, noe som kan gjøre «terskelen» lavere for å ansette personer med nedsatt funksjonsevne i andre og faste stillinger.

Midlertidig ansettelse som traineer med nedsatt funksjonsevne

FFO ser nødvendigheten av å endre forskriften i tjenestemannsloven for å gi hjemmel for midlertidig ansettelse når det gjelder traineer med nedsatt funksjonsevne. FFO støtter derfor forslaget om en ny bestemmelse slik det foreslås i § 3 nr. 3 bokstav D.

FFO vil understreke at vi på generelt grunnlag er skeptiske til midlertidige ansettelser. FFO er opptatt av arbeidstakernes stillingsvern, og det er uheldig med arbeidsgivere som «spekulerer» i midlertidige stillinger, der det burde vært naturlig med faste ansettelsesforhold. Det forekommer ofte i mange virksomheter at arbeidstakere blir gående uten fast tilsetning selv om all rimelighet tilsier at de burde ha blitt tilbudt fast stilling.

FFO kan likevel akseptere at plassene i Traineeprogrammet inngår i en ordning med midlertidig ansettelse. Traineestillingene er tiltenkt personer med nedsatt funksjonsevne som har høyere utdanning, men som likevel har opplevd vanskeligheter med å få relevant *jobberfaring*. Det er derfor akseptabelt at disse jobbene er midlertidige, fordi de skiller seg fra ordinær virksomhet ved at de inngår som opplærings- og kvalifiseringstiltak.

Mange funksjonshemmede stenges ute fra arbeidslivet også i forhold til sommerjobber og jobb ved siden av studier. Denne gruppen har derfor ikke fått kvalifisert seg til å bli mer attraktiv på arbeidsmarkedet utover formalkompetansen fra utdanningen. FFO vil derfor understreke forutsetningen for ordningen om at det må gis individuell tilpasning som vektlegger den enkeltes kompetanseutvikling og muligheter. Det er positivt at arbeidsoppgavene knyttes til ordinære forvaltningsoppgaver e.l. for å få den rette praksisen.

En innretning med midlertidige traineeplasser vil gi en gjennomstrømning i programmet. Dette, sammen med at det bør opprettes langt flere slike plasser – vil øke antallet som gis anledning til å komme med i dette kompetanseprogrammet.

§ 9 – Søker med nedsatt funksjonsevne

FFO støtter forslag til endring av § 9 første ledd slik at regelverket sikrer at minst en person med nedsatt funksjonsevne blant de kvalifiserte søkerne, blir kalt inn til jobbintervju. Det er positivt at ordningen ikke lenger innebærer at det stilles krav om at søkeren ikke har annet arbeid å gå til.

FFO mener det er beklagelig at § 9 annet ledd, som har åpnet for at en funksjonshemmet/yrkeshemmet søker kan tilsettes selv om det er bedre kvalifiserte søkere til stillingen («kvoteringsregelen»), knapt nok har vært benyttet. Denne bestemmelsen burde vært aktivt brukt.

FAD viser til § 5 i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven som fastsetter at en positiv særbehandling av personer med nedsatt funksjonsevne ikke anses som diskriminering etter denne loven, og at denne bestemmelsen er tilstrekkelig for at personer med nedsatt funksjonsevne kan bli ansatt når søkerne har tilnærmet likeverdige kvalifikasjoner.

FFO mener at § 9 annet ledd i nåværende forskrift til tjenestemannsloven er et mer «aktivt» virkemiddel for at kvalifiserte funksjonshemmede søkere skal bli ansatt. Samtidig vil vi også her gå inn for at bestemmelsen ikke lenger må innebære at det stilles krav om at søkeren ikke har annet arbeid å gå til. Videre mener FFO at det er riktig å fjerne koblingen til registrene i Arbeids- og velferdsetaten og uførepensjonsordningen, slik det er foreslått i fjerningen av § 9 punkt a, b, c. Dette er blant annet helt i tråd med innføringen av den nye studiefinansieringsordningen for funksjonshemmede studenter.

FFOs forslag til § 9 annet ledd går noe lengre enn diskriminerings- og tilgjengelighetsloven ved at søkerne ikke trenger å være helt likeverdige. FAD påpeker at det ikke er åpenbart at tjenestemannsloven § 5 nr.1 åpner for slik kvoteringsregel, men FFO mener at man da heller må endre § 5 nr. 1- slik at den gir hjemmel for kvotering.

FFO vil understreke at om denne lovgivningen skal gi en reell mulighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne å bli tilsatt, forutsetter det at arbeidsgiver kjenner bestemmelsene og tar dem i bruk. Det er ikke meningen at det er søker som skal «kjempe» for at ens rettigheter blir ivaretatt, men det er arbeidsgiver som må sørge for å følge opp gjeldende lov. Disse bestemmelsene vil også gjøre det lettere for traineer som har avsluttet programmet, å få annet arbeid.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESGRUPPE

Knut Magne Ellingsen /s/
Leder

Liv Arum
Generalsekretær

Organisasjonen Unge funksjonshemmede slutter seg til FFOs synspunkter i dette høringssvaret.